

AKTUALIOS PAKISTANO EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. kovo mėn.

PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	PASTABOS
Bendra ekonominė informacija	
<p>Pakistano <u>ekonomikos augimo tempas antrąjį šių fiskalinių metų ketvirtį sulėtėjo</u> iki 1% dėl pramonės ir paslaugų sektorių traukimosi. Pramonės sektorius per antrąjį ketvirtį, palyginus su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, sumažėjo 0,84%. Paslaugų sektorius išaugo 0,01%. Geresni rodikliai tik žemės ūkio sektoriuje – pirmąjį fiskalinių metų ketvirtį augo daugiau nei 5%.</p>	
<p>Pirmadienį (03-28) USD atžvilgiu tarpbankinėje rinkoje <u>Pakistano rupija išliko gana stabili ir siekė 277,94 rupijų už JAV dolerį</u>, išlaikydama augimo tendencija jau 11-ą dieną iš eilės. Per pastaruosius šešis su puse mėnesio PAK valiuta pabrango 10,49%.</p>	
<p><u>Užsienio valiutos atsargos</u> šiek tiek padidėjo ir siekia 8 040,4 mln. USD (mėnesio pradžioje 7 895,7 mln. USD).</p>	
<p>Pirmadienį (04-01) <u>Pakistano realioji palūkanų norma, atėmus infliacijos rodiklį, po 37 mėnesių pertraukos tapo teigiama</u>, todėl padidėjo tikimybė, kad centrinis bankas pirmą kartą sumažins palūkanų normą 2024 m. balandžio pabaigoje. Realioji palūkanų norma tapo +1,32 % po to, kai kovo mėn. infliacijos rodiklis sulėtėjo iki 20,68 % ir nukrito žemiau palūkanų normos, kuri nuo 2023 m. birželio pabaigos buvo 22 %.</p>	
Energetikos sektorius	
<p>Prezidentas Asif Ali Zardari paragino <u>kuo greičiau užbaigti susitarimą dėl prekybos tranzitu su Turkmėnistanu</u>. Zardari pabrėžė, kad pasirašytas susitarimas padės plėsti prekybą, skatins regioninį susisiekimą ir sustiprins ekonominę veiklą regione. Abi šalys išreiškė norą kuo anksčiau baigti tiesti Turkmėnistanu-Afganistanu-Pakistano-Indijos dujotiekį.</p>	
<p>Nacionalinė elektros energijos reguliavimo institucija (NEPRA) atskleidė, kad didelės elektros energijos sąnaudos buvo vienas iš veiksnių, dėl kurių 2022-23 <u>finansiniais metais ekonomikos augimo tempas sumažėjo iki 0,29 %</u>. Remiantis NEPRA 2023 m. pramonės būklės ataskaita, didelės elektros energijos kainos Pakistane tapo svarbia problema, darančia poveikį visiems visuomenės segmentams.</p>	
Finansų rinka	
<p>Pakistano centrinis bankas, kaip ir tikėtasi, išlaikė <u>22 % pagrindinę palūkanų normą</u>, nes infliacijos rizika ir toliau išlieka didelė.</p>	
<p>Pakistano statistikos biuras (PBS) pirmadienį (04-01) pranešė, kad <u>kovo mėn. atotrūkis tarp eksporto ir importo, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo 56,3 proc. iki 2,2 mlrd. USD</u>. Prekybos deficitas padidėjo 782 mln. USD. PBS teigė, kad kovo mėn. eksportas sudarė 2,56 mlrd. USD, t. y. 189 mln. USD, arba 8 %, didesnis, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu. Priešingai, importas smarkiai šoktelėjo iki 4,7 mlrd. USD, t. y. padidėjo 971 mln. USD, arba 26 %.</p>	
<p>Per pirmuosius aštuonis šių fiskalinių metų mėnesius <u>Pakistanas gavo mažiau nei 9,5 mlrd. JAV dolerių užsienio paskolų ir susidūrė su sunkumais siekdamas gauti naujų paskolų</u> iš dviejų didžiausių tarptautinių skolintojų. PAK centrinio banko valdomos bendrosios užsienio valiutos atsargos buvo tik 8 mlrd. USD. Vyriausybė prašo finansinės paramos iš Pasaulio banko ir Azijos plėtros banko (ADB) siekdama įvykdyti biudžetinius įsipareigojimus, tačiau dėl nestabilios fiskalinės situacijos gali gauti mažiau nei tikisi.</p>	
Technologijos	
<p>Ketvirtadienį (03-28) informacinių technologijų ir telekomunikacijų ministrė Shaza Fatima Khawaja pareiškė, kad <u>vyriausybė imasi priemonių tiesioginėms užsienio investicijoms (TUI) pritraukti ir IT eksportui skatinti</u>.</p>	
<p>Pakistanietis dr. Ali Imran ir profesorius iš Kinijos Xu Mingsheng, bendradarbiaudami su kitų šalių mokslininkais <u>neseniai išrado neuromorfinį regos jutiklį</u>. Jų prietaisas gali būti naudojamas regos jutikliams valdyti, kad jie atliktų neuromorfines funkcijas, pavyzdžiui, jutimo, mokymosi, įsiminimo ir sprendimų priėmimo vieno jutiklio lygmeniu.</p>	

Specialusis investicijų palengvinimo komitetas pritarė didžiausio Pakistane IT parko, užimančio 1,34 ha plotą, įkūrimui Islamabade . Šiuo metu vyksta derybos su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant Pakistano programinės įrangos eksporto valdybą ir Informacinių technologijų ir telekomunikacijų ministeriją, siekiant užtikrinti sėkmingą IT parko projekto įgyvendinimą. Numatomas IT parkas turėtų tapti technologinės pažangos centru, skirtu kūrybiškumui ir verslumui ugdyti. Jame bus įrengtas modernus mokslinių tyrimų centras, biblioteka, programinės įrangos namai, konferencijų salės, specialios darbo vietos laisvai samdomiems darbuotojams ir pradedančiosioms įmonėms, taip pat parodų erdvė, kurioje bus demonstruojami pažangiausi IT produktai.	
Žemės ūkio sektorius	
Toliau gilėja PAK ŽŪ sektoriaus krizė – auga ŽŪ žaliavų kainos, perkamos prastos kokybės sėklos, trūksta trąšų. Atkreipiant dėmesį į ŽŪ sektoriaus svarbą PAK ekonomikai, naujoji vyriausybė buvo paprašyta imtis ryžtingų reguliavimo ir aprūpinti žemdirbius kokybiškomis sėklomis ir trąšomis . Agrarinės bendruomenės atstovai atkreipė dėmesį, kad karbamido, kuris yra labiausiai naudojama trąša Pakistane, kaina didėja kas antrą mėnesį, kad kokybiškų sėklų trūkumas ir toliau mažina jų derlių.	
Pakistano verslo forumo (PBF) viceprezidentė Jahan Ara Wattoo teigė, kad Pakistano žemės ūkio sektorius turi didelį potencialą, o dabartinis 3 mlrd. USD indėlis į Pakistano ekonomiką gali būti padvigubintas , jei bus taikomi perspektyvūs metodai. Ji pabrėžė, kad būtina skubiai kontroliuoti kartelius ŽŪ rinkose, kad žemės ūkio sektorius, ypač augalininkystė, duotų apčiuopiamų rezultatų.	
Susisiekimas ir komunikacijos	
„Pakistan International Airlines“ (PIA) direktorių valdyba patvirtino vyriausybės planą privatizuoti nacionalinės oro linijas , šaliai ruošiantis kreiptis dėl naujo TVF paskolos pasiūlymo. Iš privatizavimo tikimasi gauti 250-300 mln. USD. Kaip galimos pirkėjos nurodomos GCC valstybės.	
Pramonės sektorius	
Medvilnės deficitas smarkiai paveikė tekstilės pramonės eksportą ir sukėlė nedarbo šuolį sektoriuje. Tekstilės fabrikai dirba mažiau nei 50 % savo gamybos pajėgumų, o apie 7 mln. sektoriaus darbuotojų liko be darbo.	
Kita aktuali informacija	
Neseniai išrinktas Pakistano prezidentas Asif Ali Zardari socialiniame tinkle X pasveikino Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną su pergale prezidento rinkimuose ir išreiškė užtikrintumą, kad dvišaliai Pakistano ir Rusijos ryšiai tik stiprės .	
Pakistano ministras pirmininkas Shehbaz Sharif, kaip sprendimą gaivinti silpstančią ekonomiką, paprastė draugiškų šalių investuoti į šaliai svarbius projektus, o ne teikti paskolas , kurios toliau didintų skolų našta. Šiuo metu Pakistanas žvalgosi į JAE, Saudo Arabiją, Katarą bei Kuveitą, kad paskatintų investicijas į kasybos, žemės ūkio, pramonės ir energetikos sektorius.	
Vaiko teisių apsaugos draugija (SPARC) paragino apsvarstyti tabako apmokestinimą kaip galimą ekonomikos gerinimo būdą . SPARC pabrėžė, kad svarbu didinti cigarečių mokesčius, siekiant sumažinti tabako vartojimą ir gerinti gyventojų sveikatą.	